

UTKAST TIL APPELL FOR 8. MARS

(ca. 2–3 min)

Kjære alle sammen,

I dag står vi skulder ved skulder med millioner av mennesker over hele verden som markerer den internasjonale kvinnetdagen. Vi står her for å kreve likestilling, rettferdighet og friheten til å delta i samfunnet uten frykt.

Akkurat nå, i land som Iran, Georgia og Aserbajdsjan, er det kvinner som betaler prisen for å gjøre nettopp det. Kvinner som bruker stemmen sin, som krever demokrati, som går i demonstrasjonstog – blir møtt med vold, trusler og systematiske overgrep fra makthavere.

Amnesty har dokumentert hvordan seksuell vold brukes som et målrettet virkemiddel for å skade og skremme kvinnelige demonstranter i mer enn 15 år. Kvinner blir kalt horer. De blir befølt av politiet. De blir tvunget til å kle av seg. De blir voldtatt. For å kneble dem. For å begrense deres plass i offentligheten. For å få dem til å tie.

Og hvorfor skjer dette?

Fordi autoritære ledere er klar over noe svært viktig: At protester lykkes oftere når kvinner deltar. Kvinners deltakelse gjør bevegelser bredere, sterkere og mer legitime. Nettopp derfor brukes seksuell vold som et strategisk våpen – et våpen rettet spesielt mot kvinner som tør å ta plass i kampen for frihet.

Georgiske Nancy er en av disse kvinnene. Hun ble tatt av politiet, tvunget til å kle seg naken og ydmyket – kun fordi hun gikk i et fredelig demonstrasjonstog. Nancy er ikke alene om å ha en historie som dette. Historiene er mange. De er del av en systematisk strategi for å skremme kvinner vekk fra politikken, vekk fra gatene, vekk fra håpet om endring.

Men i dag, på Kvinnetdagen, sier vi: Denne strategien skal de ikke lykkes med!

Vi vet at kvinner alltid har vært ryggraden i demokratiske bevegelser. I Iran. I Georgia. I Colombia. I Mexico. I Hong Kong. I Tunisia. I Egypt. Og her hjemme, i Norge. Kvinner som nekter å gi opp, selv når makten forsøker å kneble dem.

Norge må ta tydelig internasjonalt lederskap mot seksuell vold som brukes for å kneble kvinner og hindre dem i å delta i demokrati og samfunnsliv. Overgriperne må holdes ansvarlige. Kvinnelige menneskerettighetsforkjempere må få støtte og beskyttelse. Og dokumentasjonen av overgrep må styrkes, slik at sannheten aldri ties i hjel.

I dag løfter vi stemmen for alle dem som ikke kan stå her. For kvinnene som sitter i fengsel. For dem som forsøkes truet til taushet. For dem som blir straffet for motet sitt.

Kjære alle sammen: Kampen for likestilling er global. Det er også solidariteten. Og i dag, på Kvinnedagen, viser vi verden at vi ikke ser bort. At vi ikke tier. At vi ikke gir oss.

Vi står opp for, og med, alle kvinner som utsettes for seksuell vold og undertrykkelse når de kjemper for sin frihet og krever sin rett.

For når hun står opp for frihet - står vi opp for henne.

Gratulerer med dagen.